Näkökulmia Tulevaisuusselontekoon koulutuksen ja väestönmuutoksen näkökulmista

EDUCA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

- Väestönkehitys liittyy selonteossa erityisesti yhteiskunnallisiin muutostekijöihin, mutta se kytkeytyy myös taloudellisiin ja lainsäädännöllisiin tekijöihin (alueellinen tasa-arvo ja yhdenvertaisten (koulutus-)mahdollisuuksien tarjoaminen koko väestölle).
- Väestönkehitys on merkittävä tekijä, mutta koulutusta pitää kuitenkin tarkastella ensisijaisesti omasta näkökulmastaan ja omilla ehdoillaan:
  1) koulutuksen tarjoamat tiedot, taidot, arvot ja osaaminen,
  2) valikointi jatkokoulutukseen, työmarkkinoille jne, ja
  3) yhteisön jäseneksi kehittyminen ja yhteiskunnallinen osallisuus
- Keskeisissä luottamuksen aiheissa suomalaisen koulutuksen saavutettavuutta arvostettiin, ja tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä nähdään yhtenä yhteiskunnallisen resilienssin tekijänä.
- Yksi keskeinen väestönkehityksen koulutuksellinen riski on koulutusmahdollisuuksien nykyisen alueellisen kattavuuden heikkeneminen, mikä aiheuttaa väestöllistä eriarvoistumista ja myös väestön koulutustason epätasaistumista.

Taina Saarinen
Koulutuksen tutkimuslaitos
Jyväskylän yliopisto

Näkökulmia Tulevaisuusselontekoon koulutuksen ja väestönmuutoksen näkökulmista

EDUCA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

- on kehitettävä sekä paikkaan sidottuja että paikkaan sitomattomia etäopetusjärjestelyjä, joihin opetushenkilöstöllä on pedagoginen koulutus, ja jotka mahdollistavat yhteisöllisyyden ja osallisuuden.
- on vahvistettava opettajien digipedagogisia taitoja
- on luotava monikelpoisia opettajaväyliä
- on systemaattisesti tuettava kuntayhteistyölle ja muuta koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä
- on luotava matalan kynnyksen tukea jo olemassa olevan yhteistyön kehittämiseen
- on kehitettävä maahanmuuttoon liittyviä tukitoimia koko maassa ja kaikilla koulutustasoilla, ja siirtymiä opiskelu- ja työmarkkinoille on sujuvoitettava
- on tehtävä päätöksiä alueellisen koulutusjärjestelmän tulevaisuudesta
- on kaikin keinoin vastustettava koulutuksellista eriarvoistumiskehitystä – eriarvoistuminen vaarantaa viime kädessä yhteiskuntarauhan